Tartu Ülikool
Meditsiiniteaduste valdkond
Peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituut
Õendusteaduse õppetool

KIRJALIKE TÖÖDE VORMISTAMISE JUHEND ÕENDUSTEADUSE MAGISTRIÕPPE ÜLIÕPILASTELE

Tartu 2024

SISUKORD

1. ÜLDNÕUDED 3
2. LOETELUD 4
3. VIITAMINE JA KASUTATUD KIRJANDUS 4
4. VÕÕRKEELSED VASTED JA LÜHENDID 6
5. ARVUD JA NUMBRID 7
6. MÄRKUSED JA KOMMENTAARID 7
7. TABELID JA JOONISED 7
8. TIITELLEHT JA LIHTLITSENTS 10
9. NUMERATSIOON JA SISUKORD 11
10. UURIMISTÖÖ STRUKTUUR 11
11. LISAD 12
Lisa 1. Viitamine ja kasutatud kirjanduse loetelu vormistamine 13
Lisa 2. Tiitellehe näide 17
Lisa 3. Tiitellehe pöörde näide 18
Lisa 4. Sisukorra näide 19

1. ÜLDNÕUDED

Juhend on mõeldud abiks kirjalike tööde koostamisel ja vormistamisel ning sisaldab üldisi nõudeid. Lisaks tuleb järgida õppeainetes tehtavate kirjalike tööde juhendeid, magistritöö kavandi koostamise juhendit ning magistritöö koostamise ja kaitsmise korda.

- Töö kirjutatakse eesti keeles, järgides õigekirjareegleid.
- Töö ülesehitus peab olema loogiline ning selle eri osad omavahel kooskõlas.
- Väljendusviis peab olema selge ja ühemõtteline. Teksti parema loetavuse huvides tuleb vältida pikki lauseid ja võõrsõnu. Parem kaks lühikest ja selget kui üks pikk ja segane lause.
- Refereeringud, parafraseeringud ja tsitaadid koos viidetega esitatakse oma seisukohtadest eraldi.
- Kirjatüüp Times New Roman; tähemärgi suurus 12 punkti; reavahe 1,5; rööpjoondus (teksti mõlemad servad on sirged); vasak veeris (vaba äär) 2,5 cm, teised veerised 2 cm.
- Lisaks eeltoodule tuleb järgida alljärgnevaid aspekte:
    - Peatükkide pealkirjad kirjutatakse suurtähtedega ja paksus kirjas ning alapeatükkide pealkirjad paksus kirjas. Alapeatükkide alajaotuste pealkirjad kirjutatakse tavalises kirjas.
    - Peatükkide, alapeatükkide ja alajaotuste pealkirjad nummerdatakse ning pealkiri ei lõpe punktiga. Kui pealkiri on küsimus, siis lõpeb see küsimärgiga.
    - Teksti liigendamisel peatükkideks ja alapeatükkideks tuleb jälgida, et need oleksid mahult enam-vähem proportsioonis.
    - Pealkirja ja alapealkirja vahele ei kirjutata teksti, samuti ei vormistata vaid ühest alapeatükist koosnevat peatükki.
    - Mahukates töödes (nt magistritöös) alustatakse kõiki suurtähtedega pealkirjastatud peatükke uuelt lehelt. Kui alapealkirjaga samale lehele ei mahu vähemalt kaht rida sellele järgnevat teksti, tuleks trükkimist alustada järgmiselt lehelt.
    - Töös ei kasutata taandridu, lõikude vahele jäetakse üks tühi rida. Samuti jäetakse üks tühi rida pealkirja ja lõigu ning peatüki pealkirja ja alapeatüki pealkirja vahele.
    - Ühe lõigu pikkus on vähemalt kolm sisutihedat lauset. Kahe sõna vahel on ainult üks tühik.
    - Tekstis esiletõstmist vajavaid sõnu või lauseid võib vormistada sõrendatud, **paksus** või *kaldkirjas*.
    - Kirjavahemärkide, protsendimärgi ja kraadi tähise ees tühikuid ei ole. Samuti ei jäeta tühikuid sulgude ja nendes oleva teksti vahele ning mõttekriipsu ümber, kui see asendab sõna *kuni*.

Tühikud jäetakse tehte- ja suhtemärkide ümber ning lühendite ette (tühikut ei kasutata, kui arvu ennast väljendatakse positiivse või negatiivsena).

- Mõttekriipsu vormistamiseks saab kasutada klaviatuuril kombinatsiooni Ctrl (Cmd) + numbriklahvistiku miinus. Mõtte- ja sidekriipsu kasutamisel tuleb lähtuda Eesti Keele Instituudi soovitustest.

Näiteks: Väitega nõustus 27% patsientidest, s.o vähem kui eelmise aasta uuringus. Uuritavate vanus jäi vahemikku 23–52 eluaastat. Valimi moodustasid sisehaiguste osakondade patsiendid (n = 97). Enamik vastanutest (> 60%) pidas väga tähtsaks õe tegevuseks patsiendi julgustamist. Laste keskmine kehakaal oli 15 kg ja vanus kolm aastat. Võrreldes 2016. aasta andmetega on vähenenud alla 30-aastaste õdede osakaal (–1,4%) ja suurenenud üle 55-aastaste õdede osakaal (+3,9%).

2. LOETELUD

Loetelud peavad olema kogu töös sarnased ja ühtlustatud. Ühes töös ei ole soovitatav kasutada üle kahe eri võimaluse. Loetelude koostamisel tuleb lähtuda Eesti Keele Instituudi soovitustest, vaata nõuandeid ja näiteid ka siit.

3. VIITAMINE JA KASUTATUD KIRJANDUS

Viitamine on igas teadustöös möödapääsmatu. Õendusteaduse magistriõppekava kirjalikes töödes on lubatud ainult **nimeline viitamine**, kasutades APA 7 viitamisstiili. Täpsed juhised tekstisisese viitamise ja kasutatud kirjanduse loetelu vormistamise kohta on dokumendi lisades (vt lisa 1). Viitamise ning allikate kogumise ja haldamise hõlbustamiseks võib kasutada automaatseid **viidete haldureid** nagu Zotero, Mendeley jt. Automaatsed viidete haldurid töötavad inglise keeles. Kõik tekkinud lühendid peab töös läbivalt ühtlustama kas eesti keelseks vastavalt Eesti Keele Instituudi soovitustele või jätma muukeelseteks.

Viitesse kirjutatakse autori perekonnanimi või perekonnanimed, publikatsiooni ilmumise aasta ja vajaduse korral ka leheküljenumber. **Lehekülje täpsusega** tuleb alati märkida otsesed tsitaadid, viited teistelt saadud tabelitele, joonistele ja skeemidele ning mitmesugustele väidetele, mis on selgelt seotud kellegi teise ütlemisega. **Kui viidatakse lauset**, siis pannakse viide lause lõppu ja punkt sulu järele. **Kui viidatakse lõiku**, siis pannakse viide lõigu viimase lause lõpupunkti järele ning ka sulgudesse viite järele pannakse punkt.

Näide: „Läbipõlemine mõjutab õe sooritusvõimet ja pakutava õendusabi kvaliteeti ning see omakorda patsiendi heaolu ja raviprotsessi“ (Aru ja Kommusaar, 2020, 29).
Näide: Eestis tehtud uurimistöö tulemuste kohaselt on kõige tähtsamad õe omadused seotud inimlikkuse ja usaldatavusega (Aro jt, 2000).
Näide: Õendus kui rakenduslik teadusharu vajab väga teaduslikke uurimistöid, et muuta praktikas kasutatavad põhimõtted ja tegevused usaldusväärseks. See tähendab nii teadusliku teabe hulga suurendamist kui ka konkreetsete tegevusjuhiste arendamist olemasoleva teabe rakendamiseks praktikas. (Leddy ja Pepper, 1989, 144–145.)

Kui allikaid on mitu, pannakse viited tähestikjärjestusse ning eraldatakse üksteisest semikooloniga. **Kui samalt autorilt on samast aastast mitu publikatsiooni**, siis pannakse publikatsioonid pealkirjade järgi tähestikjärjestusse ja aastaarvudele lisatakse vastavalt kirjatähed a, b, c jne. **Sama autori erinevate aastate publikatsioonide korral** pannakse viited kronoloogilisse järjekorda. Kui **publikatsiooni autor ei ole teada**, siis viidatakse tekstis publikatsioonile pealkirja ja aastaarvu kaudu või kasutatakse pealkirja algusest vähemalt kolme sõna, millega algab ka publikatsiooni kirje kirjanduse loetelus (näiteks riiklikud õigusaktid ja autorita elektroonilised allikad). **Kaudne viitamine** on lubatud ainult erandkorras – kui konkreetse autori seisukohad on teada, kuid algallikas ei ole kättesaadav. Kuna originaalteksti lugemata ei ole võimalik anda hinnangut teksti sisulisele kvaliteedile, peab kaudne viitamine olema põhjendatud ja korrektselt esitatud. Kaudse viite esitamiseks tekstis on kaks võimalust.

Näide: Florence Nightingale (1859) on kirjutanud: “Õe ülesandeks on füüsilise keskkonna muutmine nii, et loodus võiks patsienti ravida” (tsit Aro järgi, 1996).
Näide: “Õe ülesandeks on füüsilise keskkonna muutmine nii, et loodus võiks patsienti ravida” (Nightingale, 1859, tsit Aro järgi, 1996).

Tekstiroboti kasutamine, näiteks ChatGPT, on lubatud ainult abivahendina ning teavet tuleb kontrollida tõenduspõhistest allikatest. Enda nime all tekstiroboti loodud teksti esitamine on akadeemiline petturlus. Kirjaliku töö sissejuhatusse või järelsõnasse tuleb märkida, kas tekstirobotit on kasutatud või mitte. Magistritöös ja magistritöö kavandis tuleb tekstiroboti kasutamisele viidata eetilisi aspekte käsitlevas alapeatükis või lõigus. Kui tekstirobotit on kasutatud, tuleb kirjeldada, mis eesmärgil ja kuidas seda on tehtud. Tekstiroboti kasutamisel ja sellele viitamisel tuleb lähtuda Tartu Ülikoolis kehtivatest juhistest.

Kasutatud kirjanduse loetelus esitatakse tähestikjärjestuses ainult töös viidatud allikad ning loetelu ei nummerdata. Kasutatud kirjanduse loetelu vormistatakse vasakjoondusega, reavahe kahekordne ja alates teisest reast taandega 1,5 cm.

Näide:

American Nurses Association. (28.06.2022). *Critical and Ethical Standards for Nurse Professionals* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=1B-qZ8KL4oo

Brown, R. E. (2019). Error Reduction in the Preanalytical Process. In *Error Reduction and Prevention in Surgical Pathology*. Springer

4. VÕÕRKEELSED VASTED JA LÜHENDID

Võõrkeelsed vasted kirjutatakse kohe eestikeelse mõiste järele kaldkirjas ja sulgudes. Kaldkirja ei panda ingliskeelseid asutuste ja organisatsioonide nimetusi, küsimustike ja kirjandusallikate pealkirju ning lühendeid.

Näide: Teadlikkus (*knowing*) sisaldab teadmisi (*knowledge*), mis põhinevad tähelepanekutel, kliinilistel ilmingutel, uurimistööde tulemustel ja teaduslikul lähenemisel (Meleis, 1997).

Näide: American Nurses Association (ANA) on juhtiv organisatsioon, mille missioon on kujundada õenduse tulevikku ning esindada kõigi registreeritud õdede huve (American Nurses Association, 2022).

Lühendatakse liiga pikki sõnu või väljendeid, et vältida liigset kordamist. Lühendeid tuleb kasutada nii vähe kui võimalik, eelistades üld- ja teaduskeeles traditsioonilisi lühendeid. Lühendite kasutamine peab olema läbi mõeldud ja õigustatud, vältida tuleb lühendite kunstlikku loomist. Pealkirjades lühendeid ei kasutata. Esmakordsel kasutamisel kirjutatakse lühendatav sõna või väljend täpselt ja pikalt välja ning lühend kirjutatakse selle järele sulgudesse.

Näide: Eesti müokardiinfarkti (MI) registri andmetel hospitaliseeritakse aastas umbes 3000 müokardiinfarktiga patsienti ning nendest 28% hospitaliseeritakse korduvalt.

Näide: Intensiivravi patsiendi pereliikmete vajaduste hindamiseks arendas Nancy Molter 1979. aastal välja mõõdiku “The Critical Care Family Needs Inventory” (CCFNI).

5. ARVUD JA NUMBRID

Arvud ühest kümneni ning sada, tuhat, miljon ja miljard kirjutatakse tavatekstis harilikult sõnadega. Kui tekstis esitatakse rohkesti arvandmeid, võrreldakse teatud arve või kui lähestikku on suured ja väikesed arvud, on ilmekam kasutada numbreid (vt näited). Uurimistulemusi võib esitada nii absoluut- kui ka suhtarvudes. Oluline on jälgida, et sama stiili kasutatakse läbivalt kogu töös. Kümnendmurru täis- ja murdosa vahele kirjutatakse koma, mitte punkt (tühikuid ei ole). Arvude kirjutamisel tuleb lähtuda Eesti Keele Instituudi soovitustest, vaata nõuandeid ja näiteid ka siit.

Näide: Selgus, et 60 uuritavast 5-l oli kõrg-, 40-l kesk- ja 4-l keskeriharidus ning 11 patsiendil oli haridust alla 10 klassi.

Näide: Ajavahemikus 01.05.–31.08.2012 sisehaiguste osakonnas viibinud patsientidest 60-ga tehti intervjuu.

Näide: Ülesannet pidas jõukohaseks vaid 40% üliõpilastest, 50%-le osutus see liiga raskeks, 10%-le liiga kergeks. Väljalangevus magistriõppest suurenes 10%-lt 15%-ni.

Näide: Väitega nõustus vaid 35,5% vastanutest.

6. MÄRKUSED JA KOMMENTAARID

Märkused ja kommentaarid tekstis sisaldavad täpsustavat ja selgitavat lisainfot. Et teksti mitte üle koormata, on soovitatav märkused ja kommentaarid paigutada sama leheküljе alaserva joone alla[1], nagu seda on tehtud siin leheküljel.

7. TABELID JA JOONISED

Sõltuvalt informatsiooni hulgast kasutatakse tabelites ja joonistel kirjatüüpi Arial või Arial Narrow, tähe suurust 9 või 10 punkti ning ühekordset reavahet. Tabelid/joonised ja neis kasutatud skaalad peavad olema sarnased. Tabelid tuleb pealkirjastada ja joonised allkirjastada ning paigutada sisult sobivasse kohta tekstis. Pealkirjad/allkirjad on paksus kaldkirjas ning nende lõppu ei panda punkti. Tabeli/joonise ning sellele eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse üks tühi rida. Tabel (võimaluse korral ka joonis) tehakse sama lai kui tekst. Tabel/joonis peab jääma tervikuna ühele leheküljele. Juhul kui tabel ühele leheküljele ei mahu, tehakse lehe paremasse alumisse nurka märge (järgneb).

[1] Kommentaari või märkuse lisamiseks kasuta käsklust „Allmärkused“ (vt „Viited“).

Veergude pealkirjades ehk tabeli päises kasutatakse suurt algustähte, soovitatav on keskjoondus. Ülejäänud lahtrites on sõnad/laused vasakjoondatud ning numbrid parem- või keskjoondatud. Lahtrites olevad sõnad/laused kirjutatakse tavaliselt suure algustähega, välja arvatud juhud, kui veergude või ridade pealkirjade ülesehitus tingib väikese algustähe. Sõnade/lausete lõpus ei ole punkti. Kui lahtris on mitu lauset, siis pannakse punkt nende vahele, kuid mitte viimase lause lõppu. Mõõtühikud näidatakse tabeli pealkirjas, kui kõik suurused tabelis on sama mõõtühikuga, või veergude või ridade pealkirjades, kui suurused veergudes või ridades on sama ühikuga.

Näited:

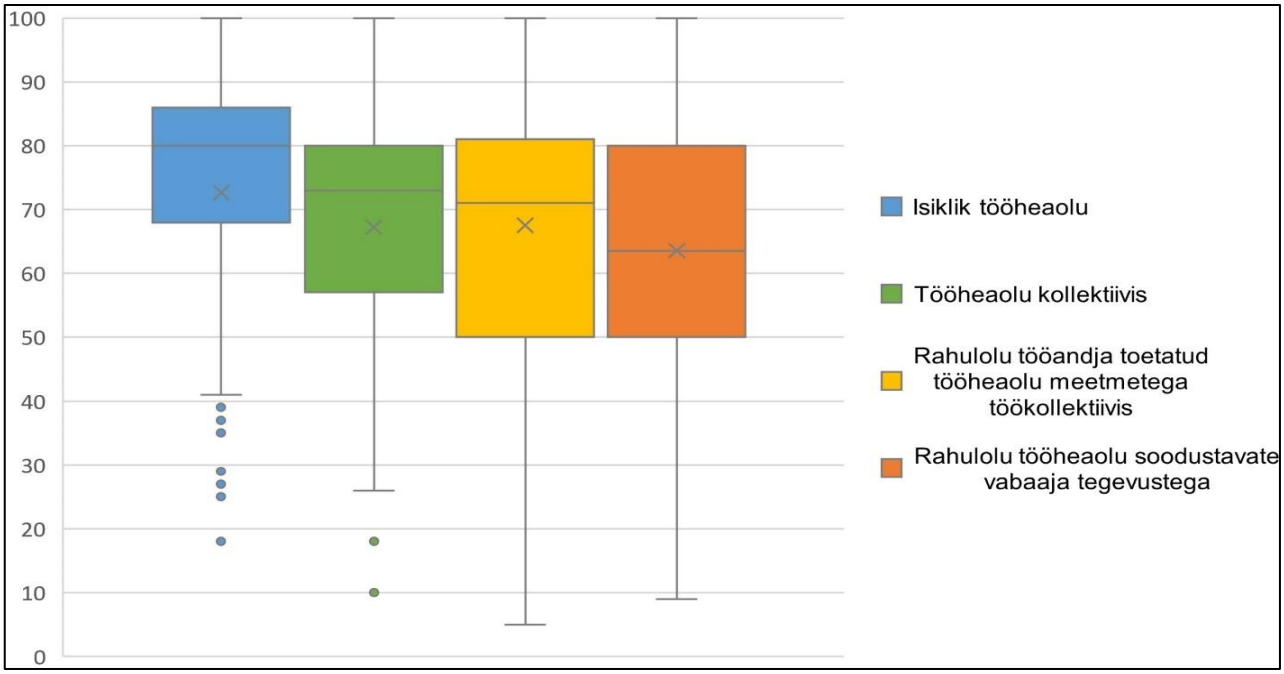

Joonis 1. Tööheaolu kirjeldavate muutujate jaotus

Tabel 1. Töökoormuse, tööks vajalike ressursside toe ja taustamuutujate vahelised seosed

Tausta-muutuja	Ressursid ja vaimne töökoormus			Ressursid ja füüsiline töökoormus			Tööandja toetusmeetmed			Töötervishoiu teenused		
	x̄	SD	p	x̄	SD	p	x̄	SD	p	x̄	SD	p
Vanus												
≤ 35	3,9	0,6		3,8	0,7		3,4	0,8		3,3	0,7	
36–45	3,3	1,0	**0,042**	3,8	0,9	0,774	3,7	0,7	**0,047**	3,9	0,8	0,068
46–55	3,1	0,9		3,6	0,7		3,1	0,9		3,7	1,0	
≥ 56	3,5	0,8		3,7	0,7		3,3	0,7		3,9	0,7	
Perekonnaseis												
Püsisuhtes	3,3	0,9		3,6	0,8		3,3	0,8		3,6	0,8	
Vallaline/lesk	3,5	1,0	0,302	3,9	0,7	0,183	3,3	0,9	0,215	4,1	0,7	**0,049**
Muu	4,0	1,3		4,0	1,0		3,9	0,7		4,0	0,8	
Alaealised lapsed peres												
Jah	3,4	0,9	0,679*	3,8	0,8	0,446*	3,5	0,8	**0,022***	3,7	0,9	0,520*
Ei	3,4	0,9		3,6	0,8		3,2	0,7		3,6	0,8	
Teine töö- või ametikoht												
Jah	3,5	0,9	0,337*	3,9	0,8	**0,037***	3,5	0,8	0,238*	3,7	0,8	0,551*
Ei	3,3	0,9		3,5	0,7		3,3	0,8		3,8	0,9	
Töökogemus												
≤ 5	3,7	0,8		3,8	0,9		3,5	0,8		3,5	0,8	
6–10	3,2	0,8		3,4	0,8		3,3	0,7		3,5	0,8	
11–15	3,4	1,1	**0,027**	3,8	0,7	0,330	3,3	0,9	0,542	3,9	0,9	0,204
16–20	2,7	0,8		3,7	0,8		3,1	0,8		3,9	0,9	
≥ 21	3,5	0,9		3,5	0,7		3,3	0,7		3,9	0,6	

** t-test*

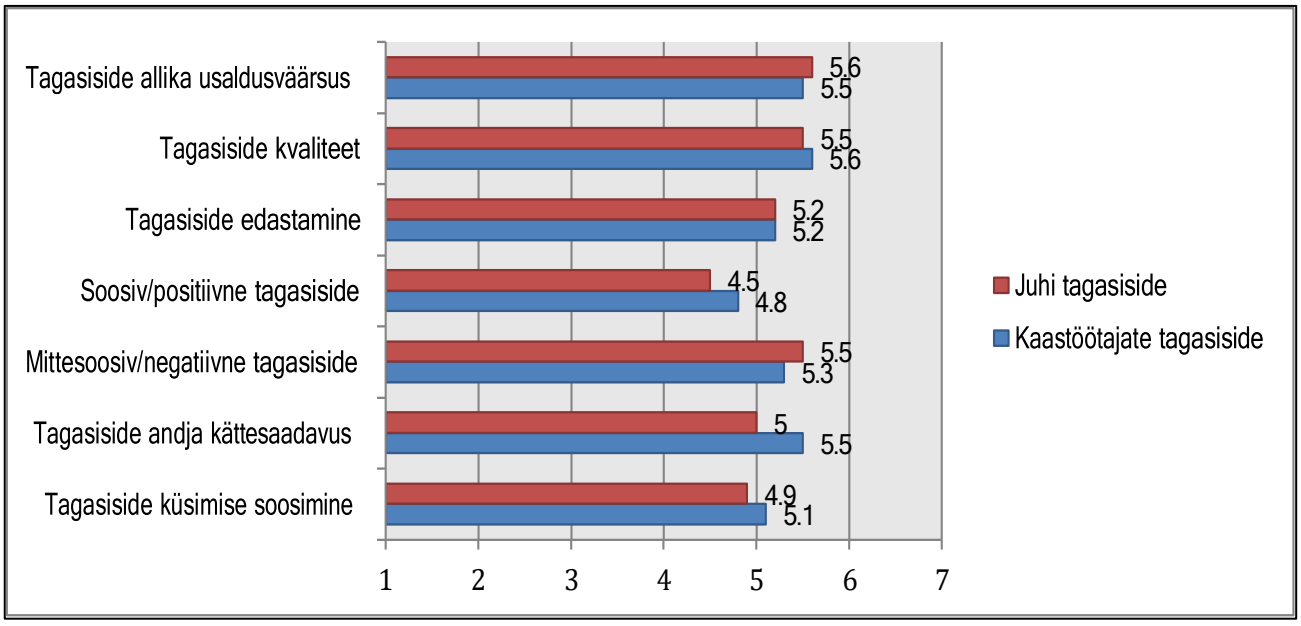

Joonis 2. Uuritavate hinnangute keskmised väärtused juhi ja kaastöötajate tagasisidele dimensioonide kaupa

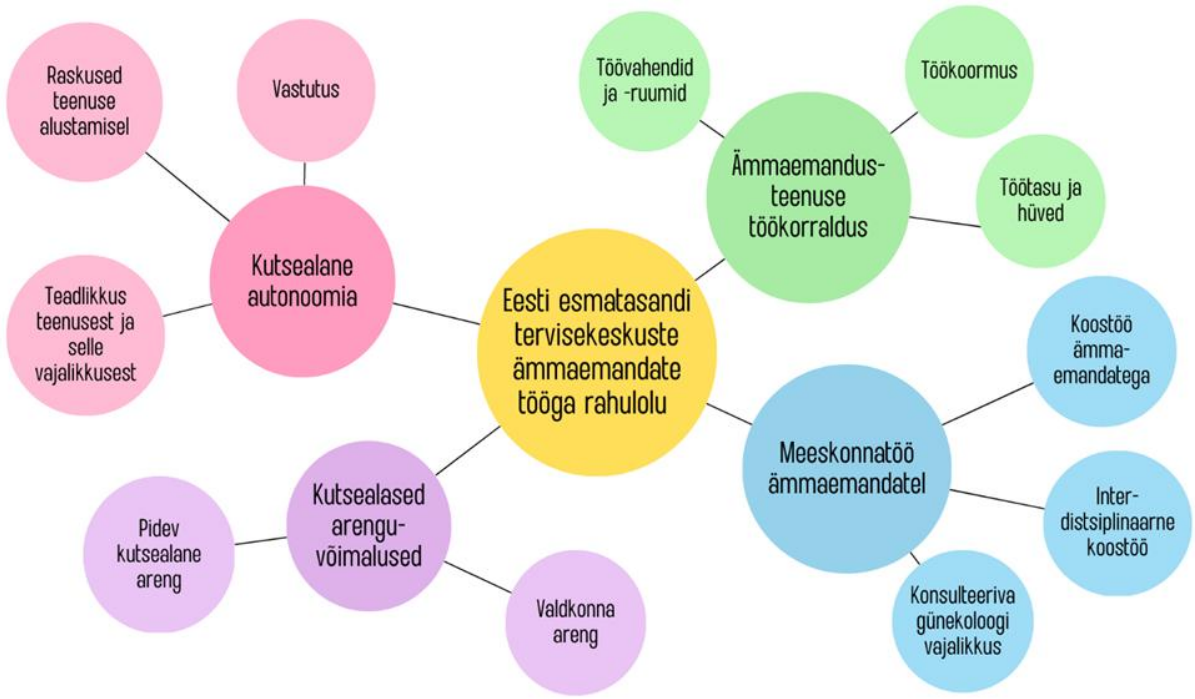

Joonis 3. Teemakaart – peakategooriad ja alakategooriad

8. TIITELLEHT JA LIHTLITSENTS

Tiitelleht on töö esileht ja kajastab töö sisu puudutavat informatsiooni. Tiitellehe tähtsaim osa on pealkiri, mis on sõnastatud selgelt ja katab kogu töö sisu. Tiitelleht peab olema keskjoondatud, töö pealkiri lehe keskel, sellest kaks reavahet kõrgemal autori nimi ja kaks reavahet allpool töö tüüp (vt lisa 2). Tiitelleht sisaldab järgmist informatsiooni:

- kõrgkooli nimetus;
- valdkonna nimetus;
- instituudi nimetus;
- õppetooli nimetus;
- töö autori ees- ja perekonnanimi;
- töö pealkiri;
- kirjaliku töö tüüp (essee, referaat, magistri- või muu töö);
- töö tegemise koht (kõrgkooli asukoht ja aasta).

Magistritöö kavandi ja magistritöö puhul tuleb vormistada ka **tiitellehe pööre** (vt lisa 3). Tööle, mille maht on kuni kolm lehekülge, tiitellehte ei panda ning pealkiri ja autori nimi kirjutatakse esimese lehekülje algusesse või lähtutakse konkreetse töö vormistamise nõuetest. Magistritöös järgneb

tiitellehele **lihtlitsents,** millega üliõpilane annab ülikoolile loa oma töö reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada ja üldsusele kättesaadavaks teha. Magistritöö lisatakse digitaalarhiivi DSpace. Lihtlitsentsi vorm on kättesaadav ülikooli/instituudi kodulehel.

9. NUMERATSIOON JA SISUKORD

Lehekülgede numeratsioon. Tiitellehte, tiitellehe pööret ega lihtlitsentsi ei arvestata lehekülgede hulka. Lehekülgede arvestus algab kokkuvõttest ja hõlmab ka lisasid. Kokkuvõtte, *summary'* ja sisukorra lehekülgi arvestatakse vaikimisi, leheküljenumbrid trükitakse alates sissejuhatusest. **Peatükkide numeratsioon.** Kokkuvõtet, *summary'*t, sisukorda ja kasutatud kirjanduse nimekirja peatükkidena ei nummerdata. Numeratsioon algab sissejuhatusest. **Lisade numeratsioon.** Lisad nummerdatakse neile tekstis viitamise järjekorras.

Sisukord on töö kõikide peatükkide ja alapeatükkide hierarhiline esitus täpses vastavuses nende pealkirjade ja algusleheküljegede numbritega (vt lisa 4). Soovitatav on kasutada kolmetasandilist peatükkide hierarhia järjestussüsteemi. Sisukorda ei märgita kokkuvõtte ja *summary'* peatükkide algusleheküljegede numbreid, märkimine algab alates sissejuhatusest. Sisukord lisatakse töödele, mille maht on **suurem kui 15 lehekülge** (mahtu ei arvestata tiitellehte, lihtlitsentsi, kasutatud kirjanduse nimekirja ja lisasid).

10. UURIMISTÖÖ STRUKTUUR

Kokkuvõte on lühike, informatiivne ja tasakaalustatud ülevaade sellest, mida tehti ja mida teada saadi. Kokkuvõtte sisu sõltub töö tüübist. Uurimistöö kokkuvõte sisaldab töö pealkirja, uurimisprobleemi ja eesmärki, uuritavaid ja metoodikat, tulemusi ja järeldusi ning märksõnu. Kokkuvõttes ei kasutata lühendeid. ***Summary*** on kokkuvõtte täpne tõlge inglise keelde.

Sissejuhatus on lühike ja konkreetne selgitus selle kohta, miks teemat käsitletakse ja mis on töö eesmärk. Uurimistöö puhul sisaldab sissejuhatus teema valiku põhjendust, uurimisprobleemi, töö eesmärki ning uurimisküsimusi, -ülesandeid või hüpoteese. Sissejuhatuse eri osad peavad olema omavahel loogilises kooskõlas ning moodustama integreeritud terviku.

Töö sisuline osa kirjutatakse ja struktureeritakse vastavalt töö tüübile ning see peab moodustama loogilise terviku. Sisuline osa koosneb teemat ja selle alateemasid käsitlevatest peatükkidest, mis on pealkirjastatud vastavalt peatüki sisule. Uurimistöö sisuline osa hõlmab peatükke töö teadusliku tausta, uuritavate või uuritava materjali, metoodika ning töö tulemuste kohta. Töö sisuline osa peab sisaldama viiteid. Kõik allikad, millele töös viidatakse, tuleb esitada kirjanduse loetelus. Teaduslike allikate valikul on määravaks allikate kvaliteet.

Arutelu kajastab kirjutaja enda panust teema käsitlusse: autor tõstab esile töö olulisemad aspektid, arutleb nende üle ning esitab oma põhjendatud seisukohad teema ja varasemate allikate suhtes. **Järeldused** esitab autor töö sisust tulenevalt ning need peavad vastama töö eesmärgile.

11. LISAD

Lisad täiendavad töö sisu ja aitavad seda paremini mõista. Kõik lisad pealkirjastatakse ja paigutatakse töö lõppu. Lisad peavad olema tekstis viidatud ja nummerdatud neile viitamise järjekorras. Kui lisa on mahukam kui üks lehekülg, tehakse eelmise lehekülje alaserva märge (järgneb) (vt lisa 1). Tekstis viidatakse lisa numbrile. Kui lisas esitatud joonis, tabel, loetelu vms ei ole autori oma, tuleb selle päritolule täpselt viidata.

Lisa 1. Viitamine ja kasutatud kirjanduse loetelu vormistamine

Allika kirje vormistus sõltub allika liigist. Kirje peab sisaldama järgmisi andmeid: allika autori nimi/ autorite nimed, väljaandmise aasta, pealkiri ning andmed allika päritolu kohta. Lõppu tuleb lisada DOI kõigi allikate puhul, millel see on olemas. Veebiaadress lisada vaid ajakohastele ja kättesaadavatele allikatele ning veebiaadressi lõppu punkti ei panda, sest see võib muuta lingi funktsionaalsust. Kui allika avaldamise kuupäev puudub, siis tekstisisesesse viitesse ega kasutatud kirjanduse loetelu kirjesse aastat ei vormistata. Õendusteaduse magistriõppekava kirjalikes töödes kasutatakse APA 7 viitamisstiili. Täpsemad juhised viitamise ja kasutatud kirjanduse vormistamiseks on APA kodulehel.

Allika tüüp	Allika vormistamise ja tekstisisese viite näited
Raamat	
Üks autor	Alas, R. (2008). *Juhtimise alused*. Külim. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Alas, 2008) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Alas (2008) …
Kaks autorit	Grove, S. K., & Cipher, D. J. (2017). *Statistic for nursing research: A workbook for evidence-based practise* (2nd ed.). Elsevier. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Grove ja Cipher, 2017) või (Grove & Cipher, 2017) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Grove ja Cipher (2017) …
Rohkem kui kaks autorit	Potter, P. A., Wolf, A. G., Stockert, P. A., & Hall, A. (2021). *Fundamentals of Nursing* (11th ed.). Elsevier Health Sciences. Kui autoreid on rohkem kui 20, siis kirjutatakse välja esimese 19 ja viimase autori nimi. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Potter jt, 2021) või (Potter et al., 2021) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Potter jt (2021) …
Toimetatud raamat	Kõiv, K., & Pedastsaar, T. (toim.). (1998). *Õppima õppimine tervishoiuõpetaja koolituses: Eesti-Soome ühisprojekti kogemusi.* Tartu Ülikool. Ingliskeelses allikakirjes kasutada lühendi toim. asemel Eds. **Tekstisisene viide sulgudes: (**Kõiv ja Pedastsaar, 1998) või (Kõiv & Pedastsaar, 1998) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Kõiv ja Pedastsaar (1998) …
Peatükk toimetatud raamatust	Habermas, J. (1970). Towards a theory of communicative competence. In Polifroni, E. C., Welch, M. (Eds.), *Perspectives on philosophy of science in nursing: An historical and contemporary anthology* (pp. 360–370). Lippincott. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Habermas, 1970) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Habermas (1970) …

(järgneb)

Teadusajakirja artikkel	
Üks autor DOI-ga	Reed, P. G. (2022). Standpoint Epistemology and Nursing Science. *Nursing Science Quarterly*, *35*(1), 41–45. https://doi.org/10.1177/08943184211051361 **Tekstisisene viide sulgudes:** (Reed, 2022) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** ... Reed (2022) …
Kaks autorit DOI-ga	Cho, H., & Steege, L. M. (2021). Nurse Fatigue and Nurse, Patient Safety, and Organizational Outcomes: A Systematic Review. *Western Journal of Nursing*, *43*(12), 1157–1168. https://doi.org/10.1177/0193945921990892 **Tekstisisene viide sulgudes:** (Cho ja Steege, 2021) või (Cho & Steege, 2021) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** ... Cho ja Steege (2023) …
Rohkem kui kaks autorit artikli numbri ja DOI-ga	Uibu, E., Põlluste, K., Lember, M., Toompere, K., & Kangasniemi, M. (2023). Planned improvement actions based on patient safety incident reports in Estonian hospitals: A document analysis. *BMJ Open Quality*, *12*(2), e002058. https://doi.org/10.1136/bmjoq-2022-002058 **Tekstisisene viide sulgudes:** (Uibu jt, 2023) või (Uibu et al., 2023) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** ... Uibu jt (2023) …
Ajakirja artikkel	
Kaks autorit	Aru, H.-S., & Kommusaar, J. (2020). Miks õed läbi põlevad? *Eesti Õde*, *2*(4), 29. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Aru ja Kommusaar, 2020) või (Aru & Kommusaar, 2020) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Aru ja Kommusaar (2020) …
Muud dokumendid	
Õigusakt, määrus, seadus	Seaduse või määruse nimi. (viimane avaldamise aasta). Avaldamismärge. Veebiaadress
	Isikuandmete kaitse seadus. (2023). RT I, 11.03.2023, 11. https://www.riigiteataja.ee/akt/111032023011?leiaKehtiv **Tekstisisene viide sulgudes:** (Isikuandmete kaitse seadus, 2023) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Isikuandmete kaitse seadus (2023) ..
Arengukava või strateegiline dokument, mille autor on organisatsioon	Eesti Õdede Liit, Eesti Ämmaemandate Ühing, & Eesti Õendusjuhtide Ühing. (2020). *Eesti õenduse ja ämmaemanduse arengustrateegia 2021–2030*. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Eesti Õdede Liit jt, 2020) või (Eesti Õdede Liit et al., 2020) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Eesti Õdede Liit jt (2020) … WHO. (2021). *Global patient safety action plan 2021–2030: Towards eliminating avoidable harm in health care*. World Health Organization. **Tekstisisene viide sulgudes:** (WHO, 2021) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … WHO (2021) …

(järgneb)

Standard	Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus (2022). *Meditsiinilaborid. Kvaliteedi ja kompetentsuse nõuded.* (EVS-EN ISO Standard No. 15189:2022). **Tekstisisene viide sulgudes:** (Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus, 2022) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus (2022) …
Doktori- või magistritöö	Seera, M. (2014). *Fulleri Imikute Valu Hindamise Skaala Kasulikkus Praktikas SA Tartu Ülikooli Kliinikumis Töötavate Õdede Hinnangul* [Magistritöö, Tartu Ülikool]. **Tekstisisene viide sulgudes:** (Seera, 2014) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Seera (2014) …
Statistika andmebaas	Statistikaamet. (2024). *TH754: Tervena elada jäänud aastad | Aasta, Haridus, Vanus ning Sugu. Statistika andmebaas* [dataset]. Vaadatud 03.01.2024 https://andmed.stat.ee/et/stat/sotsiaalelu__tervishoid__tervislik-seisund/TH754/table/tableViewLayout2 **Tekstisisene viide sulgudes:** (Statistikaamet, 2024) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Statistikaamet (2024) …
Sõnastikud	
Veebisõnastik	Merriam-Webster. Onotlogy. In *Merriam-Webster.com dictionary*. Vaadatud 02.12.2023 https://www.merriam-webster.com/dictionary/ontology **Tekstisisene viide sulgudes:** (Merriam-Webster, 2023) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Merriam-Webster (2023)
EKI ühendsõnastik, termini avaldamise/ uuendamise kuupäevaga	Pedagoogika. EKI ühendsõnastik 2020. Eesti Keele Instituut, Sõnaveeb 2023. Vaadatud 02.12.2023 https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/pedagoogika/1 **Tekstisisene viide sulgudes:** (EKI ühendsõnastik, 2020) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … EKI ühendsõnastik (2020) …
EKI oskussõnastik	Eriõde. Õendus- ja ämmaemandusterminite kogu. Eesti Keele Instituut, Sõnaveeb 2023. Vaadatud 22.11.2023 https://sonaveeb.ee/search/unif/dlall/dsall/eri%C3%B5de/1 **Tekstisisene viide sulgudes:** (Õendus- ja ämmaemandusterminite kogu, 2023) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** Õendus- ja ämmaemandusterminite kogu (2023**)**
Veebilehed	
Veebilehekülg, autoriks asutus, info avaldamise kuupäevaga	Tartu Ülikool. (25.11.2021). *Õendusteaduse magistriõpe*. Tartu Ülikool. https://tervis.ut.ee/et/sisu/oendusteaduse-magistriope **Tekstisisene viide sulgudes:** (Tartu Ülikool, 2021) **Tekstisisene** viide **lause sõnastuses:** … Tartu Ülikool (2021) …

(järgneb)

Veebilehekülg, autoriks organisatsioon, info avaldamise kuupäevata	Riigi Infosüsteemi Amet. *Uuringud ja analüüsid*. Vaadatud 13.12.2023 https://www.ria.ee/amet-uudised-ja-kontakt/uudised-pressikontakt/uuringud-ja-analuusid **Tekstisisene viide sulgudes:** (Riigi Infosüsteemi Amet, 2023) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … Riigi Infosüsteemi Amet (2023) …
YouTube'i video	Video autor. (video üleslaadimise kuupäev). Pealkiri. [Video]. YouTube. veebiaadress
	American Nurses Association. (28.06.2022). *Critical and Ethical Standards for Nurse Professionals* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=1B-qZ8KL4oo **Tekstisisene viide sulgudes:** (American Nurses Association, 2022) **Tekstisisene viide lause sõnastuses:** … American Nurses Association (2022) …
Tekstirobot	Tekstiroboti looja. (kasutatud tekstiroboti versiooni aasta). Tekstiroboti nimetus (selle versioon), keelemudeli tüüp või kirjeldus, tekstiroboti veebiaadress
	OpenAI. (2022). ChatGPT (20. detsembri versioon), suur keelemudel, https://chat.openai.com/ **Tekstisisene viide** Näide: Kasutasin kodutöös ChatGPT-d (OpenAI, personalijuhtimine, 28.10.2023), et saada ideid personalijuhtimise arendamiseks. ChatGPT on tehisintellektil põhinev tekstigeneraator, mida arendab OpenAI (2023).

Lisa 2. Tiitellehe näide

Tartu Ülikool
Meditsiiniteaduste valdkond
Peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituut
Õendusteaduse õppetool

Ees- ja perekonnanimi

TÖÖ PEALKIRI

Kirjaliku töö tüüp (näiteks: Magistritöö)

Tartu 2024

Lisa 3. Tiitellehe pöörde näide

Juhendaja(d): Mart Murakas, MSc (õendusteadus)
Mari Maasikas, PhD (arstiteadus)
Retsensent *(magistritöö puhul)*: Sille Sirel, MA (organisatsioonikäitumine)

Magistritöö kavand on kinnitatud juhendajate otsusega */kuupäev/.* Otsus on protokollitud õendusteaduse õppetoolis.

või

Magistritöö on lubatud kaitsmisele juhendajate otsusega */kuupäev/*. Otsus on protokollitud õendusteaduse õppetoolis.

Lisa 4. Sisukorra näide

SISUKORD

KOKKUVÕTE
SUMMARY
1. SISSEJUHATUS 6
2. ÕE OMADUSED JA TEGEVUS 10
2.1. Õe omadused 10
2.2. Õe tegevused 12
2.3. Varasemad uurimistööd õe omaduste ja tegevuste kohta 18
3. METOODIKA 19
3.1. Metoodilised lähtekohad 19
3.2. Uuritavad 20
3.3. Andmete kogumine 20
3.4. Andmete analüüs 21
4. TULEMUSED 24
4.1. Uurimistöö esimese etapi ehk kvalitatiivsed tulemused 24
4.1.1. Õe omadused 24
4.1.2. Õe tegevused 30
4.2. Uurimistöö teise etapi ehk kvantitatiivsed tulemused 35
4.2.1. Õe omaduste tähtsus 36
4.2.2. Õe tegevuste tähtsus 47
5. ARUTELU 64
6. JÄRELDUSED 69
KASUTATUD KIRJANDUS 70

LISAD
Lisa 1. TÜ inimuuringute eetika komitee nõusolek uurimistööks 78
Lisa 2. Informeeritud nõusoleku vorm 79
Lisa 3. Intervjuu küsimustik 80